

Сыныпта
2 катчы

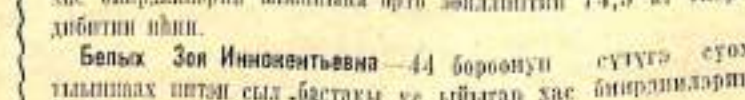
луу б а ч ы ы м
р д ү к ө р ө г ө й ө

Бүгдүр үлэ бырааһынньыгар бийиги орой-
бүтүтү үлэнт коллективтарга ханыак үлэлери
тыуугар чопчу чуолкайдаатылар, хаас
бардык үлэнт, техника ордук үрдүк өгөрүм-
лооматта, туйгун хаачыстыбалаахтык үлэ-
тиги туругар туох кыалларыан барытын
эрэттаатылар.

Бүгү үлэ бырааһынньыгар оройуон үрдүнэн
8000 кириге ийин тахсылаа. Соьхостар сааскы
иштыга баламнанини ситэринга, оттук уонна
оттуу ийин советуюпкалааһынга үгүһү өно-
руктара Фермиларга хаһаангытаавар да эибэх
үлэҕа, үрдүк привели ыларга дьулуһоох-
то. Бу күп 9800 солк. суумалаах промышле-
ны өордууккуйа өноһулдуоҕа, 8000 солк. суу-
маах тутар-танар үлэлэр ытылылаахтара.
Биһатын эттэхха, коммунистическая суббу-
отунука үлэленир дьобурдаахтар бука бары
экономика тэрилтэлэр, хаһаайыстыбаннай сала-
матчылар бу улахан кууһу мунутуур көдьүүс-
төхтин туһамар туһугар өссө туох наадатын
барытын өногор нэстээхтэр.

БУКА БАРЫ, БИИР КИИИ КУРДУК, КОММУ-
НИСТИЧЕСКАЯ СУББОТУНЬУККА!

Н. БАРАШКОВ.

Белых Зоя Иннокентьевна — 44 бороонун сүүхтэ егөө
амьдралх нитэн сүүл бастакы үе мыйтар хэс бичирэглэлэри
1,2 кг талзүүлүүтүн иһин.

Николаевна Криницкая, Субботинской аатынан
ага буудбакка, оройуон-
гоһо илэтин билдэр. Бу оло-
хтоогу «общественная»
бу инитигэр анзабыт ман-
нагыт хаанни сымаларга ордук
ордуу түгү көрдөрүүлэри
билэр. Икки билигин Соловьев
«Юность» ыччат-
формальнай фермада настав-
никтар.
Совет депутат Е. Н.
Сайлыр коллектива
ныктыта киме сыын
сарамата: бастакы
уут валовой мамын бы-
ды 166,2 центнеринан апар-
уун уун манньнысыттан

П. ВАСИЛЬЕВ,
библиограф обществ. наук.

Далай Эристин аатынан сойхоз бу дыйа бастагы квар-
цтар государства 5 тыһыынча солк. күндү түү-
сүдө тутарыахтаарын 37 тыһыынчанаан эбэтэр 7,5 бүт
күндө бул күнтөн 17 тыһыынчалары сонордугтар тыт-
тыа бастаабылар.

Бүсхэжээнэ нэлэх идэтийһит, бултаанын ныматын дынгины байхалабыт сонордугтар бааллар. Хас биирдин идэтийһит булчут ааспыт кварталда 300 солкуобайдаах түүнэн туттарар соруудахтаах этэ. Ону үгүстэр хастыны эмэжүү гүөһардылар. Каженин Н. П. (Хайахсыт) — 1080, Бадрынов И. Г. (эмнэ Хайахсыт) — 903, Ефремов Н. В. (Чадар) — 741 солкуобайдаах түүлээби туттаран, Ийэ дойдун хайахнай фондун хайгатыстылар.

Миндодор Урда штыг кырдавайна, марилах Константин
бөрөлч Алахов бызыргы баай байанайн тоборунан хара
малиттан 610 солжубайдаах түүлсэри бэриһинизэрэн бы-
данын якки бүтэн өрдүк аһарда.

И. ОКОНЕШНИКОВ,
совхоз охотоведа.

Омн Махсумович Аянсы
машиний прачтаал Дири
инжааи болмынхата Ат Уулан
де фортатын кытта шөггөзәр
из үзөлтөрө бөрөөсү ко
интууарэ өйдөтөр-интэр үлө
и шатаалар, эминин-төмүн
инжэстэр.

Бийн саас балийнд кол-
лектива фермад кэлэн, икки
күн илэнтигэн үлэлэн улахан
көмөнү олгордо.

Е. ПЕСТЕРЕВА,
ферма старшая.

Ииникитин сүөһүттэн ымыллар бородууксуйаны элбэтинин, сүрүннээн, биир сүөһү биэрэр бородууксуйатын үрдэтиннэн ситинин соруга турар. Баччаанга дээрн биниги республикабытыгар сүөһүттэн ымыллар бородууксуйаны үрдэтин эстененин эйдик, атыннык этэххэ, сүөһү ахсаанын элбэтиннэн ситинилэрэ. Биир сүөһү биэрэр бородууксуйата билигин да букатын намыһах.

итивнээхэ толору энийэтнээр буюу
луухтаахтар. Быстахтыг малахха,
барыг шанахтар эмийдээрэ уелна
сиринээрэ электродооһонон быр-
га сөн түбэлнэхтээхтар.

Комплекстары табынан ха-
бирдин хаһаайыстыбада бодо-
сүүлүбүт үү фермалара баар
буолуохтара. Ошого маныгы эми
ардагтан сүүмүрдөп, апаан ил-
тиэхха маада.

Машинанык састаабын чэбдиетик,
үрдүк борөдүүкстйалаахтык ту-

төр. Угтон үсэгтнийг хаалларыг
дур мэдэн сүлжүү итгэвчээр
гар куусга төлөхүү, тухата
сүлжүү ааван, бууртуулах.

Үгүс хайхаймстыбаларга, билгини өлөхтөмүт практиканын, үгс кэтинга хаалсарылар ыччат сүөһүлэр, туттулар ыччат сүөһүлэрн кытта кыра састарыгар арбастан хатабалланын, өлгөмүк толөһүтүлэрн баран, тылбаастарыгар нийэн өлүс куһаган усуу-уобуһаа түбөһүтүлэрлэр. Аһы.

Учёнай субэтэ

Ити сүрүн биричиинетинин
машныйк састааба молтово бу-
лар. Кырдырас уонна араас би-
ричиинэлэринин кыра бородуук-
суяны бирэр ынахтар" сыгы
баара-суога 10, мунугаан 12
бырыныана эрэ бургунастары-
нан солбуллар. Ити машныйк
састаабын ыраадынан ситэт
суохтук тупсарар. Хабааймыс-
тыбаларга сылтан" сыл кырды-
рас, араас ыарыылаах ынахтар
хаалдырыллылар. Ол иһин үү-
төрүүх үрдээһинэ олус быгдан

Кодууус уонна хаачыстыба пилеткалары сүөһү интенигиттэ ылыллар бородууксуйаны элбегингэ букатын түспүс соруллар тургорулуннулар. Ылыллар бородууксуйалары, агарда сүөһү ахсаанын элбегиннэн эр буулабакка, сүрүннэн биһир сүөһү биһар бородууксуйатын үрдүгүннэн сибээстэн сүөһү интенигитин элбегиннэн сорула турар. Бу пилеткада билиги республикабытыгар хадаваны үтү комплекс түтүлүөхтээх.

Ити сүөлү нитинтин төрдүттөн уларытылыны уюна тупсарылыны эрайар. Комплекстарга бирдин-дара 3500—4000 килограмм үүтү бирер ынахтар сүүмөрдөнөт-төхтөр. Комплекстарга сүөлү көрүү калынык механизацияла-дынахтаах. Сүүмөрдөмөнт сүөлүдү

тууга сэд ахсын ынаар мнах
17—18 бырынына түггүй бур-
гунастарынан солбулдуухтайх. Тү-
ггүй бургунастар бары огтүгэн
сманалагын сүүмрэдминүү, үрлүү
бородуукуейналаах сүөнүхэр буо-
лдуухтаахтар. Ити өр снллаах
утумнаах үлэвэн ситиһилээр.

Халдзайныгчид бэлэр хамгаалалтын тусламжийг хүлээн авч, үнэмцэхээр байсан ч, тэдний дундаас зарим нь тусламжгүйгээр өөрсдийнхөө эрхийг захиран авч, түүнийг зогсоохын тулд тусламжтай болсон. Тэдний дундаас зарим нь тусламжгүйгээр өөрсдийнхөө эрхийг захиран авч, түүнийг зогсоохын тулд тусламжтай болсон.

Сүрөттөн идиштар бороодуусуялары үрдөтүн - икме сүрүн үсүлүбуйатынан үсөкөтүнө хаалдарылыбыт ыччат сүрүнү түшүтүп, илэгитен-тинтип буолар. Баччаамта дээрн ол кыалла илик. Совхозтар бары кэриэте төсүдүр-ствога туттарышлар уонна үсөкөтүнө хаалдарышлар ыччат сүрүнү биригэ туталлар. Балтарга саастарыгар дээрн өлүс маанынан көрөллөр, хитараллан аһаталлар.

Ити төрдүүтэй сэмдэг. Гутуу-
лар эрх мэтчиг суоһулар кира
сидастарыгар—нырбайдэригэр, бо-
роосулларыгар—айахтара хатар-
даан, күүскэ төлөһүгүлүөхтэх-

лык араанынан алатынмыбыз бо-
рооскулар тыңагастарыгар тин-
ийи саамай молтох туруктаах
хотоннорго, аңардаа отунан тү-
ргөрүллэллэр. Итинтөн ыраллар-
дубуэйкэлэр, ыжомураллар, кэм-
гэр санитарылар, - - төрөтүүлэр
кыяхтара сүөх буолар.

Үөскөтүнүгэ хаалларылар ыччаг суёбуну борооскуттар олгөнүк төлөнүгэ сатыыр, маадата суох. Эта-хаана сөптөөхүк сайдарыгар, ситарыгар эрдуйан аһатыллыахтаах, ол эбэтэр сууккатаады аһылын 400—500 грамм буоларына сол. Аһылыктарын рациона ынахтар аһылыктарын рационаугар тутасайыахтаах.

Үсөгсэтнийг хаалдариулар тийш нилрайга 250 килограмм яаммыгын нил үүт, 700 килограмм сүт гэгдэмийт үүт бэрилдэр. Борооскутугар, син бир янахтарга курдт, рационтар сүмэһиннэх аһыштар килэрилдэлэр. Концентраттар рацион 25 бырыһыанттан үрдэтилнэ суохтаахтар. Итинник аһатылманы сүһүлэр бэмэһиргэр ситэлэр. Тийнс тыһаарастар аһам янах мйааһыны 65—70 бырыһыаным ситэлэринэ (300 уоһа онтон үһнэ килограмм) искусственнайдык ситэмэлэнэлэр. Кипилэр ити мйааһыны сүрүүннээн 18 айдарыгар ситэлэр. Янах сүһүл дорүүр-ууһуура сараланытыл ити сэмий табыгастах пана.

„ФОРДЗОН“—
„КИРОВЕЦ“

ЛЕНИНГРАД. Советскай
былзавы бастакы сылларыгар
В. И. Ленин ыла сирегэр
100 тыһыынча тракторы би-
лэр түбүдүн ыралыһара.

1924 сыллаабы Перкэй
Майдаабы демонстрация

бастакы советскай трактор-
дар «Фордзон-мутиловентар»
кыттыгытара.

Бүддигин Советской Союз
тыягын хайнагистыбатиар
2,3 мөлүйтөн трактордар,
680 тыһымынча бурдугу хо-
муяр комбайннар уонна да
атын техника үлэтииллэр.

Аныгы трактордар Советский былаас бастагы сыйла-
рыгар өгөнүлүбү? трактор-
дарга ханан да дьуэрэлес-
пэтэр! Аныгы «Кировец»
«Фордзон-путиловецтан» 20
үгүл куустатх.

«Кировский завод» рабочий Улуу Октябрь, 60 сынан көрсө социалистический куолаанына кире, үрдүк тааарымылаахты ула- диллар. Сөгүнүн 7 күктүр былаан таанын R-701

дэн 60 тракторы-өсгөрөн га-
 баарарга быһаарыллына.
 Үһүэ ханас снимозки.

1924 сыллаахха өгөһүлү-
бут бастаабы «Фердэн-дун-
ловец».

Үеһээ унга снимонок:
«Кировский завод» холбо-
лук история 1924 сэлтэн
СССР чадина К. И. Яковлев
предприятие историнда тус-
лалга тракторы эдэр онго-
роотчулурга 1924 сэлтэн
ийн 1 күнүгэр «Дзержинский
площадь үсүүн бастаны «Фер-
дзон-путиловский» хайдал-
машинаны тулунан конструктор

Аллараа снимокка: аэро-
ти. Кэр-сүөкүүр павидакты-
тар К-701 трактордары өд-
дэсчылттарга атаарым.

С. СМОЛЬСКАЯ фотога.
ССТА фотохроника.

Түмүктөн отбала, үсөкчелерге хааларылаар мичат тына сүөһү бүкатын тусна тутуулар, бөтөнчөсүлүк үөрэх этиитинин айтатылаан интиалитхатх. Ити инитинтэн хас биирлэн хабайлаа-таба, инитинга хааларылаар мичат тына сүөһүнү илэринтэн тусна тутуу, бөрөскулугар андалах хотоннорго туруоран, тына-ас сүл тахсытыгар тусна зөөлө-лөх туттаран кэнигар ситэллэ-лөх, турууларын-уукууларын таа-чылыахтаахтар.

Н. ГОРОХОВ,
тыя хаһайыстыбаннай
наука кандидата.

Мань көрүөххэ

Үс сэмтэн бэгтээ, сайдныг
халахныг ардаа, нуурагчдыг
байн суула алары уугуйбуйн.
Нүү нуурдар аугироо трийн-
гийн хүтээрэллэрийг тэр
хүтээгчийн алданыгтара. Ой-
он мла чаран ууга бүтэн,
тайдонго гүйэр буолла. Ний
хүнээ уу Көмөрөөг нийтсээ
бугара. Ойно галаан күөл үч-
33; бийлгийн сийр буо-
лалдыгынны. Ой бийлгийн
дугаар. Нүү хүтээрэг арда-
г, гүйлгийн хүтээрэг.

Тулосенная тэраітэрыя
ада балвамагарон вурда-
е хонны!

М. НАРДАШЕВСКАЯ.

Специалист субэтэ

Сүүхгүй элхи туханаары өлс-
гүү эмтээнтэ 2 издэлэ ааспы-
тын кэнгэ көгүлэлээр. Ол нини-
күүлэлэн өлөрдөххө, ветбаклабо-
раторинга анализтаан баран, ве-
теринарий үлэштээр көгүлэлээ
тэхтэринэ ара, туһара таһаарыл-
лаахтаах.

Гиподермийн хлорофобу тутуу-
чиннаа уонга эмтээн баран I хо-
вук устата сийлэйн сэтгэлигэ-
Гиподермийн хлорофобуван эмтэх
эмт ынах үүтэ ово тариалталар

гэр, диетический ашигтай кед-
ри бэлэмнэлтийгэ магнайгы
хонук устата көүдэлэмэт. Су-
луну эхнэ өлөрүү эмтэмнэгэ
идилгэ буолбутун кэинэ көүдү-
лэр. Күдэлэн өлөрүү этини ө-
баклаборатория быһаарытын
гуһала таһарылыахтаах.

Х. ИВАНОВ
ЭТОМОЛОГ

82 кг дигэри ыйааһынаах-
та спорт маастара **Захар Чук**
дьонуу кыйаа-хото гутан
пионнаата. Иккискэ Бур-
маастарга кандидата В. А.
сеев, үһүскэ В. Горелов та

Ат сүүрүүтэ
ЭРЧИЛЛИБИТ СУОБА ТААЙДА

С. АЛЕНСКИЙ

Оройуоннаады киносеть үлэһиттэрин коллективна тэбэ
аппаратуралары өрөмүөннүүр маастар В. П. Михайлова
ка киини таптыыр көргөнэ

МИХАЙЛОВА МАТРЕНА ЯКОВЛЕВНА
уһун ыарахан ыарыыттан албутуһун байатын дүһүн кө-
гүрөөһүнүн тизирлэ

«Сага элэх» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского
района КПСС и районного Совета депутатов трудящихся
Якутской АССР